

Bediüzzaman'ın mezarları

1878 ile başlayıp 1960'la noktalanın bereketli, meşakkatli ve çileli bir hayatın sahibi olan Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin kabri bilinmezliğini korumaktadır. Zaten, Üstad Bediüzzaman Hazretleri, vefatından sonra kabrinin bilinmesini istemiyordu: "Benim kabrimi gayet gizli bir yerde, bir-iki talebemden başka hiç kimse bilmemek lâzım geliyor." Ayrıca "Hazret-i Ali'nin kabri nasıl gizli ise, benim de kabrimi kimsenin bilmediği bir yere defnedersiniz. Size bunu emrediyorum, vasiyet ediyorum" 1 demişti. Bunun sebebini soran talebelerine cevaben; "Bu zamanda şan, şeref perdesi altında riyakârlık yer aldığından azamî ihlâs ile bütün bütün enaniyeti terk lâzımdır. Dostlar uzaktan ruhuma Fatiha okusunlar, manevî duâ ve ziyaret etsinler. Kabrimin yanına gelmesinler. Fatiha uzaktan da olsa ruhuma gelir. Risâle-i Nur'daki azamî ihlâs ile bütün bütün terk-i

enâniyet için buna bir mânevî sebep hissediyorum. Kendini Risâle-i Nur'a vakfetmiş olan yanımda bulunanlardan nöbetle birer adam kabrimin yakınında olup, bu mânâyı lüzumsuz ziyarete gelenlere bildirsinler.”2

Üstad Bediüzzaman'ın ilk kabri Urfa'da kazılmış, Halilürrahman dergâhına misafir edilmişti. Tam yüz on bir gün süren bu misafirlik, 27 Mayıs cuntacıları tarafından mezarı yıktırılarak son bulmuş ve ikinci kabir yeri olan Isparta'ya götürülerek gizlice defnedilmiştir. Isparta il merkezindeki bu misafirliği ise 1969 yılında sona ermiş, Nur Talebeleri tarafından bulunan bu gizli mezardan alınarak üçüncü bir yere defnedilmiştir. Tam da Üstad Hazretlerinin vasiyet ettiği şekilde; bir-iki talebesinden başka hiç kimsenin bilmediği bir yere misafir edilmiştir. Adeta, üç devre-i hayatı gibi, üç kabir devresi olmuştur Hazret-i Üstadın; Urfa, Isparta ve

Üstad Bediüzzaman Hazretleri vefatını, mezarının yıkılmasını ve tarihlerini de Risâle-i Nur'da ima etmiştir. İmzası hükmünde olan ve istikbali kuşatan müjdelerle dolu “EDDAİ” başlıklı kısa niyazı da bunlardan biridir. Sözler'de ve Şuâlar'da yer alan üç “Eddai”den ikisi kabrinin ilk yıkılışını haber vermektedir. Şuâlar'ın içinde yer alan üçüncü “Eddai” ise, ikinci mezar değişikliğini ve tarihini bildirmektedir.

İki “Eddai”de yer alan; “Yıkılmış bir mezarım ki, yığılmıştır içinde / Said'den yetmiş dokuz, emvat bâasam âlâma / Sekseninci olmuştur, mezara bir mezar taş,” ...3 Bilindiği gibi, Üstad Hazretlerinin vefatı hicrî 1379'dur (milâdî 1960) tam üç ay sonra mezarı cuntacılar tarafından yıkılırken, hicrî tarih 1380'i gösteriyordu. Dolayısıyla, “Eddai”de geçen yetmiş dokuz, vefatının; seksen ise mezarının yıkılışının tarihini bildiriyordu. Ayrıca, bu satırlarda ihtilâlcilerin millete yapacakları zulümlere de işaretler vardır. 27 Mayıs 1960 kanlı darbesi ile Demokrat Parti hükümet üyeleri Yassıada'ya hapsedildi. Türkiye'nin idaresine Millî Birlik Komitesi denen cunta el koydu. Ekonomimiz çöktü. Ülkemiz yıkılmış, harab edilmiş bir mezarlığa döndü. Evet, Üstad Bediüzzaman'ın gidişiyle Demokratlar da, millet de yetim kalmıştı.

Üçüncü “Eddai”de geçen ‘Altmış dokuz’ ibaresi4 Üstad Hazretlerinin ikinci mezar yeri olan Isparta mezarlığından, bilinmeyen bir yere defnedildiği tarih olan 1969 yılına işaret etmektedir. Bu hususta hatıralarını anlatan Mustafa Bestil (Minareci) Ağabey: “Biz bu kabri 9,5 sene sonra bulmuştuk. 1969'da.. Üstad'ın yüzünde hiçbir bozulma yoktu; yalnız bir yerine ilâç dökmüşler, belli oluyordu. Burada bir şey daha var ki: Sözler'deki Eddai şiiirinde, ‘Yıkılmış bir mezarım ki, yığılmıştır içinde / Said'den yetmiş dokuz emvat ba-asam alama. / Sekseninci olmuştur, mezara bir mezar taş’ diyor Üstad Hazretleri... Üstadın hicrî takvime göre vefat tarihi 1379'dur, ona işaret var. Şuâlar'daki ‘Eddai’ şiiirinde ise, ‘Yıkılmış bir mezarım ki, yığılmıştır içinde / Said'den altmış dokuz emvat ba-asam alama / Yetmişinci olmuştur, mezara bir taşı’ demektir Üstad Hazretleri... Mezarının bulunduğu milâdî 1969 senesine işaret etmektedir. Aradaki on sene fark bunu gösteriyor.”5

Bu itibarla, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin mezarı tam da onun arzu ettiği gibi, hâlâ bilinmezliğini koruyor. Onun bu isteğine saygı duymak, onu seven herkesin görevidir. Kabrini araştırmak yerine, onun en büyük mirası ve Kur'ân'ın bir mu'cize-i maneviyesi olan Risâle-i Nur Külliyyatını okumak, anlamak ve yaşamak, işin en güzelidir. Ve Üstad Hazretlerinin de asıl arzusudur. Çünkü Üstad Bediüzzaman Hazretleri, “Size haber veriyorum ki, Risâle-i Nur'un her bir kitabı bir Said'dir. Siz hangi kitaba baksanız, benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakikî bir surette benimle görüşmüş olursunuz”; “Risâle-i Nur'un yüz binler nüshası benim bedelime tam konuşuyor” demektir.6 Hazret-i Mevlânâ'nın “Ölümden sonra bizim toprağımızı yeryüzünde arama; arif kişilerin gönüllerindedir bizim mezarımız” sözü de bu mânâları anlatmaktadır.

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin Risâle-i Nur'larda ihlâs sırrını esas alarak mezarının bilinmemesi yönündeki îmalı ifadeleri de bizi bu saygıya dâvet etmektedir. Meselâ: “Isparta ve civarı benim için taşı toprağı ile mübarektir. Isparta'nın Medresetü'z-Zehrası ise umum Anadolu üniversitesi ve âlem-i İslâm'ın Darü'l-fünunu olacağını kuvvetle ümit ediyoruz. Onun için ben kabrimi o havalide istiyorum.”7

“Medrese-i Nuriye'nin tam çalışkan kahramanlarından marangoz Ahmed'in benim için Sava'nın Davraz Dağı'nda berzahî ve uhrevî bir menzil, bir mezar düşünmesi ve yazması beni çok sevindirdi ve hazinane ağlattırdı.”8

“..vefattan sonra onların (Sav) mezaristanında defnolmamı arzuladım.”9

““Sen Barla'yı ikinci vatanımdır dediğin halde, neden ona gelmiyorsun? Başka yerleri tercih edersin? İbtida-i Medrese-i Nuriye Barla'dır, senin mezarın orada olmalı’ diye bana ihtar etti.”10

“Biz hizmetimizin ücreti olarak sizden şunu bekliyoruz ki: Mazi kıt'asına geçmek için geldiğiniz vakit, mezarımıza uğrayınız; o bahar hediyelerinden birkaç tanesini medresemizin mezar taşı denilen ve kemiklerimizi misafir eden ve Horhor toprağının kapıcısı olan kalenin başına takınız. Kapıcıya tembih edeceğiz; bizi çağırınız. Mezarımızdan ‘Henîen leküm’ (Size âfiyet olsun, vücudunuza yarasın) sadasını işiteceksiniz.”11

Bütün bu mânâlar ışığında, vefat yıldönümünü idrak ettiğimiz büyük Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin

Kur'ân'dan ilhamen asrımıza sunduğu Risâle-i Nur Külliyyatı'nı kalp, akıl ve mide dairesinden başlayıp yeryüzü, dünya ve kâinat dairesini de içine alan geniş bir perspektifte rehber yaparak, o şanlı Üstadın vasiyetini yerine getirmeliyiz.

Dipnotlar:

- 1- Bediüzzaman'ın Kabir olayı – N. Şahiner, s. 26.
- 2- Emirdağ Lâhikası, s. 804.
- 3- Sözlür, s. 1132; Şuâlar, s. 1159.
- 4- Şuâlar, s. 507.
- 5- Ağabeyler Anlatıyor, s. 213.
- 6- Emirdağ Lâhikası, s. 783.
- 7- Bediüzzaman'ın Kabir olayı – N. Şahiner, s. 9.
- 8- Emirdağ Lâhikası, s. 298.
- 9- Emirdağ Lâhikası, s. 292.
- 10- Emirdağ Lâhikası, s. 291.
- 11- Münâzarât, s. 88.